

PénzSztár

Vámjogi ismeretek

2015

**Lezárva:
Budapest, 2015. július**

Vámjogi ismeretek

Hazánk 2004. május elsején csatlakozott az Európai Unióhoz. Ezzel a vámigazgatáshoz kapcsolódó jogszabályok is megváltoztak hazánkban. A vám közösségi adóbevétel lett, a beszedett vámösszeg 80%-a uniós, a maradék 20% nemzeti bevétel.

A vámigazgatáshoz kapcsolódó jogszabályokat két fő csoportba lehet sorolni. Az egyik csoportba tartoznak a közösségi szabályok, amelyek minden tagállamra nézve kötelezően alkalmazandók. A másik csoportba az adott tagállam által a közösségi szabályozást segítő/kiegészítő nemzeti szabályok kapcsolódnak. Fontos megjegyezni, hogy az utóbbiak csak az adott tagállamban érvényesek és nem lehetnek ellentétesek a közösségi szabályozással.

Közösségi jogforrások:

- 1) a Tanács 2913/92/EGK Rendelete a Közösség Vámkódexének létrehozásáról
- 2) a Bizottság 2454/93/EGK Rendelete a Vámkódex végrehajtásáról (továbbiakban: VHR)
- 3) a Tanács 1186/2009/EK rendelete a vámmentességek közösségi rendszerének létrehozásáról
- 4) a Tanács 2658/87/EGK rendelete a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról.
- 5) az Európai Parlament és Tanács 952/2013/EU rendelete az Unió Vámkódex létrehozásáról

Magyar jogforrások:

- 1) a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény
- 2) a közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV. 5.) PM rendelet
- 3) a Nemzeti adó- és vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény
- 4) a Nemzeti adó- és vámhivatal szervezetéről és egyes szervek kijelöléséről szóló 273/2010. (XII.09.) Korm. rend.

A vámhatóságok feladatát, vagy még inkább küldetését legpontosabban az Unió Vámkódex 3. cikke fogalmazza meg: „A vámhatóságoknak kell elsődlegesen felelniük az Unió nemzetközi kereskedelmének felügyeletéért, hozzájárulva ezáltal a tisztességes és nyitott kereskedelemhez, a belső piac külső vonatkozásainak, a közös kereskelempolitikának és a kereskedelemmel összefüggő más közös uniós politikáknak a végrehajtásához, valamint az ellátási lánc átfogó biztonságához. A vámhatóságoknak olyan intézkedéseket kell hozniuk, amelyek különösen a következőket célozzák:

- az Unió és tagállamai pénzügyi érdekeinek védelme;
- az Unió védelme a tisztességtelen és jogellenes kereskedelemmel szemben, a jogszerű üzleti tevékenység támogatása mellett;
- az Unió és lakói biztonságáról és védelméről, valamint a környezetvédelemről való gondoskodás, szükség szerint más hatóságokkal szorosan együttműködve; és
- megfelelő egyensúly fenntartása a vámellenőrzések és a jogszerű kereskedelem megkönnyítése között.”

A Vámkódex hatálya

A Közösségi Vámkódex (továbbiakban: Vámkódex) hatálya alatt a jogszabály érvényességét értjük, ilyen az időbeli, személyi, tárgyi és területi hatály.

A Vámkódex 1994. január 1-én lépett hatályba, Magyarország 2004. május 1-jét követően alkalmazza.

Személyi hatálya kiterjed a vámszervezetre és a személyre.

Tárgyi hatályát tekintve vonatkozik a harmadik országokkal folytatott kereskedelemre, valamint az Európai Szén- és Acélközösséget (ESZAK) létrehozó szerződés, az Európai Atomenergia-közösséget (EURATOM) létrehozó szerződés, valamint az Európai Gazdasági Közösséget (EGK) létrehozó szerződés hatálya alá tartozó árukra.

A területi hatálya kiterjed a Közösség vámterületére (a közösség vámterületét a Vámkódex 3. cikke határozza meg.)

A Vámkódex több olyan alapfogalmat határoz meg, amelyek segítséget nyújtanak a jogszabály értelmezéséhez. Ezek közül – a teljesség igénye nélkül – a későbbi szabályok megértéséhez a legfontosabbak a következők (az egyéb alapfogalmak az adott fejezetnél kerülnek ismertetésre):

Alapfogalmak

Személy:

- a természetes személy
- a jogi személy,
- ahol a hatályban lévő jogszabályok értelmében erre lehetőség van, az olyan jogi személyiséggel nem rendelkező személyegyesülések, amelyek ügyleti képessége elismert

Az áru vámjogi státusza az áru közösségi vagy nem közösségi jellegét jelenti.

Közösségi áru:

- olyan áruk, amelyeket teljes egészében a Közösség vámterületén állítottak elő/jöttek létre (és nem tartalmaznak harmadik országból importált árukat)
- olyan harmadik országból importált áruk, amelyeket a Közösség vámterületén szabad forgalomba bocsátottak

- olyan áruk, amelyet vagy harmadik országból importált és a Közösség vámterületén szabad forgalomba bocsátott árukból, és teljes egészében a Közösség vámterületén létrejött/előállított árukból állítottak elő/jöttek létre.

Nem közösségi áruk: •olyan áruk, amelyek eltérnek a közösségi áruktól.

Vámtartozás: •Valamely személy kiviteli vámok vagy behozatali vámok összegére vonatkozó fizetési kötelezettsége.

- Behozatali vám: az áruk behozatalakor fizetendő vámok és azonos hatású díjak.
- Kiviteli vám: az áruk kivitelekor fizetendő vámok és azonos hatású díjak.

Nem közösségi adók és díjak: valamennyi olyan fizetési kötelezettség, amelynek kiszabása, beszedése, ellenőrzése a vámhatóság hatáskörébe tartozik, így különösen a jövedéki adó, az általános forgalmi adó, az energiaadó, a regisztrációs adó.

Vámigazgatási eljárás: A vámhatóság által a vám- és egyéb jogszabályok rendelkezéseinek érvényesítése érdekében végzett cselekmények összessége.

A vámeljárások során tisztázni kell továbbá a vámeljárásban résztvevők fogalmát. Ilyenek:

Ügyfél: mindazon személy, akit a vámjogszabályok szerint jogok illetnek meg és/vagy kötelezettségek terhelnek.

Adós: a vámtartozás megfizetésére köteles bármely személy.

Vámhatóságok: azok a hatóságok, amelyek - többek között - a vámjogszabályok alkalmazásáért felelősek, a nemzeti vámtörvény szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve.

Vámhivatal: minden olyan hivatal, ahol a vámjogszabályok által megállapított vámalakiságok egésze vagy egy része teljesíthető. A nemzeti szabályozás alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal alsó fokú vámszerve vagy annak kirendeltsége.

Az áru vámjogi sorsa:

- Az áru vámeljárás alá vonása
- Egyéb vámjogi rendeltetések:
  - Az áru beléptetése vámszabad területre vagy vámszabad raktárba
  - Az áru újrakivitele a Közösség vámterületéről
  - Az áru megsemmisítése
  - Az áru felajánlása az államkincstár javára

A vámszabad raktár vagy terület olyan része a Közösség vámterületének, amely külfölddel - harmadik ország területével - egy tekintet alá esik.

Az újrakivitel egy olyan rendelkezés, amelyet a kivitel vámeljárással megegyező módon kell kezdeményezni és végrehajtani nem közösségi árukra vonatkozóan.

A megsemmisítés tulajdonképpen az áru kereskedelmi forgalomba hozatalának megakadályozására szolgáló rendelkezés, amelyet a vámhatóság felügyelete mellett kell végrehajtani. (pl: égetőműbe történő árubeszállítás, cd,dvd lemezek stb. összezúzása)

A felajánlás teljesülésének két feltétele van:

- forgalomképes árut lehet felajánlani;
- az államnak - a vámhatóságon keresztül - el kell fogadnia.

Vámeljárások

A vámeljárásokat három csoportba oszthatjuk. Az "alapvámeljárásokon" kívül (szabad forgalomba bocsátás, kivitel) megkülönböztetjük a gazdasági vámeljárásokat és felfüggesztő vámeljárásokat.

A gazdasági vámeljárások olyan eljárások, amelyek túlmutatnak az egyszerű külkereskedelmi (export-import) vagy szállítási tevékenységen. Ezekhez az eljárásokhoz valamilyen különleges külkereskedelmi ügylet (pl.: bér munka, feldolgozás, bérlet) kapcsolódik. Ilyen az aktív feldolgozás, a passzív feldolgozás és a vámfelügyelet melletti feldolgozás, a vámraktározás és az ideiglenes behozatal.

A felfüggesztő eljárások olyan vámeljárások, amelyek nem rendezik véglegesen a nem közösségi áru vámjogi sorsát. Ilyen az árutovábbítás, az aktív feldolgozás, a vámfelügyelet melletti feldolgozás, a vámraktározás és az ideiglenes behozatal.

Aktív feldolgozás vámeljárás esetében csak a felfüggesztő eljárás, árutovábbítás esetén pedig csak a külső árutovábbítási eljárás tartozik a felfüggesztő vámeljárások közé.

Vámtartozás

A vámtartozás meghatározása és a vámok beszedése a vámhatóság egyik kiemelt feladata. A vámtartozás összege egy nagyon egyszerű képlettel határozható meg:

vámtartozás = vám alapja * vámtétel

Attól függően, hogy milyen típusú vámról van szó eltérő lehet a vám alapja. Például értékvám esetében a vámérték, mértékvám esetében az áru mennyisége képezi a vám alapját. A vámértéket azonban mindenképpen meg kell határozni, hiszen ez nem csak az értékvámnak, hanem az import ÁFA-nak is alapját képezi. A vámérték meghatározásához három adatra van szükség. Az ügyleti értékre, a fuvarparitásra és a kiigazító tényezőkre.

A vámtartozás meghatározásának másik elem a vámtétel, amelyet három tényező befolyásol. Az egyik az áru vámtarifaszáma, a másik a származási ország, a harmadik pedig az az időpont, amikor a vámeljáráshoz kapcsolódó árunyilatkozat elfogadásra kerül.

A vámok fajtái

értékvám = vámérték X %-os vámtétel

mértékvám = az áru mennyisége X ... EUR/mennyiségi egység

vegyesvám = értékvám + mértékvám

Példák a vámtartozás meghatározására

1. példa: értékvám

Ukrajnából származó cementszállítmány érkezik (vámtarifaszám: 2523 29 00 00), amelynek vámértéke 20 000 USD (1 USD=240.- Ft). A vámtétel 1,7%.

Mennyi a fizetendő vámtartozás?

Megoldás

vámtartozás = vámérték*vámtétel

vámtartozás = (20 000USD*240Ft)*1,7%

vámtartozás = 4 800 000 * 0,017 =816 000.- Ft

2. példa

Szerbiából 18 000 kg 0,8% zsírtartalmú tej (vámtarifaszám: 0401 10 10 00) érkezik. A szállítmány vámértéke: 6000 EURO (1 EURO=315.- Ft). A vámtétel 13,8 EURO/100kg.

Mennyi a fizetendő vámtartozás?

Megoldás

vámtartozás = áru mennyisége*vámtétel

vámtartozás = 18 000 kg * 13,8 EURO/100 kg *315

vámtartozás =782 460 .- Ft

Nem kereskedelmi jellegű áruforgalom

A harmadik országból belépő utas a személyi poggyászában lévő holmikat adómentesen, azaz fizetési kötelezettség nélkül hozhatja magával Magyarországra. Az útiholmin túl, bizonyos mennyiségű, illetve értékű, harmadik országban vásárolt árut is hozhat magával adómentesen.

Adómentességi mennyiséghatár (jövedéki termékekre vonatkozik)

A. Alkoholtartalmú italok

- 1 liter 22 V/V%-nál nagyobb alkoholtartalmú ital, vagy
- 2 liter 22 V/V%-nál nem nagyobb alkoholtartalmú ital és
- 4 liter szőlőbor és
- 16 liter sör

B. Dohánytermékek

	Légi utas	Egyéb utas
Cigaretta	200 darab	40 darab
Szivarka	100 darab	20 darab
Szivar 50 darab		10 darab
Fogyasztási dohány	250 gramm	50 gramm

C. Üzemanyag

- a gépjármű rendszeresített üzemanyagtartályában és
- legfeljebb 10 liter űrtartalmú hordozható tartályban behozott üzemanyag

Adómentességi értékhatár (nem jövedéki termékekre vonatkozik)

- Légi utas: 430 EUR
- Egyéb utas: 300 EUR
15. életév alatt: 150 EUR

Az értékhatárok nem vonhatóak össze, csak személyenként alkalmazhatóak.

Egyéb szabályok: nem kereskedelmi jellegű áruforgalomban az alábbi esetekben külön szabályozás van érvényben az áruk behozatalával/kivitelével kapcsolatban.

- Háziállat
- Élelmiszer
- Vadászati, sportcélú fegyverek
- Kulturális javak szállítása
- Gyógyszer
- Kézpénz-bejelentési kötelezettség

Magyarország az Európai Unió tagjaként nem csak a saját, hanem az EU többi 27 tagállama gazdaságának és állampolgárainak védelméért is felelős. Magyarország határainak nagyobb része az Unió belső határa, azonban az Ukrajnával és Szerbiával határos rész az Unió külső határának minősül. Ezekben a határszakaszokon kell a vámhatóságnak a kiléptetéshez és a beléptetéshez kapcsolódó ellenőrzéseit a közösségi és nemzeti jogszabályokban foglaltaknak megfelelően lefolytatni. Azonban a vámhatóság nem csak az Unió külső határán végez vámellenőrzést, hanem mélységi ellenőrzéseket is folytat az ország területén, illetve belterületi vámhivataloknál és a gazdálkodóknál is folytathat ellenőrzéseket, melyek során vizsgálja, hogy a vonatkozó jogszabályok maradéktalanul betartásra kerültek –e.

Vámtarifa és áruosztályozás

A vámigazgatási eljárások tárgyát minden esetben valamilyen áru képezi. Ezen eljárások keretében kerül tisztázásra egy ország, vagy közösség területére behozott áru vámjogi sorsának meghatározása is egyben. Ez a szakkifejezés magába foglalja többek között az áru, kötelező jellegű vám eljárás alá vonását. Az eljárás során a különböző árukhoz általában eltérő jogszabályi rendelkezések (más néven intézkedések) kapcsolódnak, amit ennek keretében foganatosítani kell. Például a szabad forgalomba bocsátás során a vámtartozás és a nemzeti adók összege a termék jellegének megfelelően változik. Tehát a vámigazgatási eljárások keretében vizsgált áruk jellegének, jellemzőinek pontos ismerete során lehet kizárólag jogszabályszerűen azt lefolytatni. A különböző termékek jellemzőjének és jellegének vizsgálata az ún. áruosztályozási tevékenységhez kapcsolódik.

Áruosztályozás:

Az adott termék árumegnevezésének, jellegének legjobban megfelelő vámtarifaszám és alszám alá történő besorolását tekintjük. Vagyis olyan tevékenység, melynek során az áru helyes vámtarifaszáma kerül meghatározásra.

Áruismeret:

Az adott árurol rendelkezésre álló, az áruosztályozás szempontjából lényeges információk összessége.

A két fogalom között szoros kapcsolat áll fenn, ugyanis megfelelő áruismeret nélkül nincs helyes áruosztályozás.

A vámszedés és egyben a kereskedelem fejlődésének tekintetében igényként jelentkezett egy olyan árujegyzék vagy nomenklatúra megalkotásának a szükségessége, amely valamilyen logika és rendezőelv alapján biztosítja a kereskedelemben megtalálható egyes áruféleségek egységes besorolását. Vagyis a vámtarifa az árucikkek bizonyos rendszer szerint összeállított jegyzéke. A vámtarifa a vám mértékének megállapítására szolgáló áru besorolási rendszer, de számos vámon kívüli szakterületen is alkalmazzák, mint árujegyzéket. Ilyen lehet többek között a statisztika adatszolgáltatás, a különböző közösségi kereskedelempolitikai intézkedések végrehajtása (Pl.: Mezőgazdasági támogatások, export visszatérítések, vámkontingens kezelés, dömpingszabályozás), továbbá az egyes nemzeti intézkedések (Pl.: ÁFA, energiaadó, regisztrációs adó, jövedéki adó, környezetvédelmi termékdíj) alkalmazása.

A klasszikus értelemben vett vám céloknak megfelelő nomenklatúrák általános ismérvekkel jellemezhetőek, amelyek hosszú történeti fejlődés keretében alakultak ki az alábbiak szerint:

- a) vámtarifaszám, amely az áru azonosítását, kódolását szolgálja
- b) árumegnevezés, amely a termék pontos vagy általános leírását tartalmazza
- c) vámtétel, amely a nomenklatúrában szereplő árukhoz kapcsolódva állapítják meg a fizetendő vám mértékét.

Az Európai Unión belül a vámuniót képező Tagállamok egymás közötti kereskedelmükben megszüntették a vámok és azzal azonos hatású díjak (pl.: vámpótlék, statisztikai illeték) alkalmazását. Ezzel az eljárással kerül megvalósításra a szabad árumozgás az Unión belül. Azonban a külvilág felé is egységesen lépnek fel a Tagállamok. Vagyis a vámunió keretében az Európai Unió Tagállamai a külső, ún. harmadik országokkal szemben Közös Vámtarifát alkalmaz, mint kereskedelempolitikai eszközt. Többek között ilyen vámtarifának minősül a Kombinált Nómenklatúra is.

Közös Vámtarifa

Az Európai Unión belül a vámuniót képező tagállamok egymás közötti kereskedelmükben megszüntették a vámok és azzal azonos hatású díjak (pl.: vámpótlék, statisztikai illeték) alkalmazását. Ezzel az eljárással kerül megvalósításra a szabad árumozgás az Unión belül. Azonban a külvilág felé is egységesen lépnek fel a tagállamok. Vagyis a vámunió keretében az Európai Unió Tagállamai a külső, ún. harmadik országokkal szemben Közös Vámtarifát alkalmaz, mint kereskedelempolitikai eszközt. Ezért nevezhetjük a Közös Vámtarifát a vámunió külső megnyilvánulásának.

A Közös Vámtarifa megvalósítása hosszú folyamat eredménye volt, amely kialakításának első lépése tagállamok nemzeti vámtarifáinak eltörlése, és a harmadik országokkal szemben alkalmazott közös vámtarifa létrehozása volt. Jogszabályi formában ezen lépés, a Tanács 1987. július 23-i, a vám- és statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK rendelete alapján valósult meg.

A Tanács 2658/87/EGK rendeletének címében (a vám- és statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról) megtalálható a Közös Vámtarifa kifejezése, azonban a rendelet nem rendelkezik róla. A Közös Vámtarifa fogalmát a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendelet 20. cikk (3) bekezdése részletezi az alábbiak szerint.

Az Európai Közösség Vámtarifája magába foglalja:

- a. a Kombinált Nómenklatúrát,
- b. minden más nómenklatúrát, amely teljes egészében vagy részben a Kombinált Nómenklatúrán alapul,
- c. a Kombinált Nómenklatúrában meghatározott vámtételeket és azonos hatású díjakat,
- d. preferenciális tarifális intézkedéseket (pl.: preferenciális vámtétel, vámkontingens, vámfelfüggesztés), amelyek meghatározott országokra, vagy ország csoportokra érvényesíthető kedvezményes tarifális intézkedések,
- e. egyéb közösségi jogszabályok által megállapított egyéb tarifális intézkedéseket (pl.: kiegészítő vámok, antidömping vámok alkalmazása).

Kombinált Nómenklatúra

Létrehozásáról a Tanács 2658/87/EGK rendelete hivatkozik. A rendelet meghatározza, hogy a KN-t minden év október 31-ig - az Európai Unió Hivatalos Lapjában - egységes szerkezetben szükséges kihirdetni. Az így kihirdetett KN pedig a következő év január 1-én lép hatályba. Ez azt jelenti, hogy a KN kihirdetése a 2658/87/EGK rendelet I. számú mellékletének módosításával kerül sor.

A 2015. január 1-én hatályos Kombinált Nomenklátúra, a 1011/2014/EU rendelettel került kihirdetésre, amely egyben az alaprendelet (2658/87/EGK rendelet) I. számú mellékletének módosítását jelenti.

Második rész – Vámtarifa

A Kombinált Nomenklátúra legrészletesebb és terjedelmesebb része, tekintettel arra, hogy tulajdonképpen itt található meg a vámtarifa valamennyi szerkezeti eleme, amelyek az alábbiak:

a. Áruosztályok (Áo.) A Kombinált Nomenklátúra I. – XXI. Áruosztályt tartalmaz.

I. Áruosztály: Élő állatok, állati termékek

XXI. Áruosztály: Művészeti tárgyak és régiségek

b. Árucsoportok (Ács.): az árucsoportok változó számban, de mindig az áruosztályokon belül találhatóak meg (1. – 99. Ács.). A 77. Árucsoport nem rendelkezik tartalommal.

1. Árucsoport: Élő állatok

98. Árucsoport: Komplet ipari létesítmények

Természetesen az áruosztályok és árucsoportok megnevezései - néhány kivételtől eltekintve - nagyon általánosak és egy-egy meghatározás több árut, azok szélesebb körét foglalja magába. Ezért kizárólag az áruosztályok és árucsoportok címei alapján nem lehet helyes árubesorolást végezni a Kombinált Nomenklátúrában.

A Kombinált Nomenklátúra árubesorolási rendszere szigorú természetrajzi sorrendiség alapján sorolja fel az egyes termékköröket, amelyeket jól tükröznek az egyes áruosztályok és árucsoportok címei. Ennek megfelelően a vámtarifa árubesorolási rendjét az állati, növényi és ásványi anyagok és az azokból előállított termékek logikai sorrendisége adja. A feldolgozottság tekintetében pedig az egyszerűbb áru mindig megelőzi összetett vagy magasabb szinten megmunkált termékeket. Ezen szempontok alapján könnyebb a tájékozódás a Kombinált Nomenklátúrában.

c. Vámtarifaszámok (vtsz.)

A Kombinált Nomenklátúrába besorolható valamennyi terméket ún. vámtarifaszám kódol. A vámtarifaszámok mindig nyolc számjegyűek.

A vámtarifaszám az alábbiak szerint épül fel:

- 1-6. számjegy a HR szerinti vámtarifaszám. Ezen belül
  - 1-2. számjegy az árucsoport számát jelöli,
  - 3-4. számjegy az árucsoporton belül elfoglalt helyet jelöli,
  - 5-6. számjegy kötelező HR szerinti alszám

A Kombinált Nomenklátúra az áruk további részletezése, pontosabb meghatározása és besorolása érdekében további alszámos bontásokat is tartalmaz.

- 7-8. számjegy a KN szerint meghatározott - az Európai Unió tagállamai által egységesen alkalmazott - alszám

Pl.: 0203.12-11

A fenti példából megállapíthatjuk, hogy az adott termékünk a 2. Árucsoportba található friss vagy hűtött comb, házi sertésből.

Vámtarifaszám felépítése

d. Megjegyzések

- Áruosztály előtti Megjegyzés: rendelkezései az adott Áruosztályra és azon belül megtalálható valamennyi Árucsoportra egyaránt vonatkozik. Pl.: 16. Árucsoport Megjegyzés (1) bekezdés: „labdac”
- Árucsoport előtti Megjegyzés: rendelkezései kizárólag az adott Árucsoportra vonatkoznak. Pl.: 22. Árucsoport Megjegyzés (3) bekezdés: „alkoholmentes ital”
- Alszámos Megjegyzés (HR): Árucsoportok előtt találhatóak meg, amelynek rendelkezései egy konkrét alszám (6 számjegyű vtsz.) tekintetében kötelező érvényű. Pl.: 16. Ács. Alszámos Megjegyzés 1. pont: a 1602.10 vtsz. alá besorolt „homogenizált készítmény”
- Kiegészítő Megjegyzés (KN): Árucsoportok előtt találhatóak meg, amelynek rendelkezései egy konkrét alszám (8 számjegyű vtsz.) tekintetében kötelező érvényű. Pl.: 22. Ács. Kiegészítő Megjegyzés 6. pont: a 2009.61-51 vtsz. alá besorolt „koncentrált szőlőlé”

e. Árumegnevezések: a Kombinált Nomenklátúra valamennyi vámtarifaszámához és alszámához kapcsolódik árumegnevezés, amely lehet konkrét (0601 vtsz.) vagy általános (0602 vtsz). Ugyanez a szabály érvényesül az alszámok esetén is.

Integrált Közösségi Vámtarifa (TARIC)

A TARIC létrehozása előtt a vámhatóságoknak a hagyományos feladataik mellett, a közösségi mezőgazdasági- és kereskedelmi politika nemzetközi rendelkezéseit is alkalmazni kellett. A vámhatóságok szakmai feladatainak ilyen mérvű megnövekedése során egyre nőtt az alkalmazandó jogszabályok (intézkedések) száma, amely a mindennapi gyakorlat során magában hordozta ezek helytelen, hiányos alkalmazásának kockázatát, sőt akár figyelmen kívül hagyásuk veszélyét is. Ezért volt szükségszerű egy olyan nomenklátúra megalkotása, amely - a Kombinált Nomenklátúrához képest - a nemzetközi kereskedelem változásaira,

kihívásaira gyorsabban és rugalmasabban tudjon reagálni, az Európai Unió közös kereskedelempolitikai érdekeinek figyelembevételével. Ezt az új nomenklatúrát, mint váminformatikai rendszert nevezzük TARIC-nak.

A TARIC egy francia eredetű mozaik szó, a "Tarif Intégré de la Communauté" kifejezésből ered, amelynek magyar megfelelője: „Integrált Közösségi Vámtarifa Rendszer”. Jogi alapját és egyben létrehozását az Európa Tanács Vám- és statisztikai nomenklatúráról valamint a Közösségi Vámtarifáról szóló 1987. július 23-i 2658/87 EGK Tanácsi rendelet 2. cikke határozza meg.

A TARIC rendszer a <http://kkk.nav.gov.hu/eles/1/taricweb> oldalon érhető el az ügyfelek részére.

A TARIC rendszer általános jellemzői:

- a) a TARIC nem csak úgy értelmezhető, mint egy Nomenklatúra, hanem mint egy váminformatikai rendszer - 2658/87/EGK rendelet 6. cikk alapján - amelyet az Európai Bizottság számítógépes eszközökkel kezel, karbantart, továbbá bizonyos intézkedések adattartalma hetente, vagy naponta változik, amelyeket folyamatosan frissítenek,
- b) a központi TARIC rendszert az Európai Bizottság Adózás- és Vámunió Főigazgatósága (DG TAXUD) kezeli és karbantartja,
- c) a TARIC adatok kapcsán követelmény, hogy az adatok pontosak, teljeseek legyenek, megfelelő időben eljussanak a tagállamokhoz,
- d) a TARIC adatállományában bekövetkezett valamennyi módosítás a lehető leghamarabb kerül továbbításra a tagállamokhoz,
- e) a tagállamok vámigazgatásai minden brüsszeli munkanapon 18-20 óra között a Közös Kommunikációs Hálózat (CCN/CSI) kapcsolaton keresztül automatikusan megkapják a napi frissítéseket, amelyeket integrálniuk kell a nemzeti TARIC rendszerükbe,
- f) a nemzeti sajátosságoknak megfelelően kiegészíthető a rendszer,
- g) a TARIC nem minősül jogforrásnak, kizárólag a mögötte álló egyes rendeletek, vagy egyéb közösségi jogi aktusok.

A TARIC rendszer elemei:

a) Kombinált Nomenklatúra:

A Kombinált Nomenklatúra (KN), a TARIC alapja és azt kiegészíti, hiszen a rendszer tartalmazza a Kombinált Nomenklatúra valamennyi szerkezeti elemét (Áo., Ács., nyolc számjegyű vámtarifaszám, megjegyzések, árumeznevezés, vámtétel, kiegészítő mértékegység, lábjegyzet).

b) TARIC alszám:

A TARIC alszám a Kombinált Nomenklatúrát bővíti. Alkalmazására akkor kerül sor, ha valamilyen közösségi rendelkezést nem lehet KN szinten rögzíteni, mert annak bontási rendszere nem elég pontos. A vámtarifaszám szerkezetének 9-10. számjegye. A nyolc számjegyű Kombinált Nomenklatúra szintű (KN) vámtarifaszám (nyolc számjegy) és a TARIC alszám együttesen alkotja a TARIC kódot, ami így tíz számjegyű vámtarifaszám. A TARIC alszám használata kötelező a külkereskedelmi forgalomhoz kötődő vámeljárásokban, illetve a statisztikai bejelentésekben egyaránt.

Az a.) és a b.) pontban meghatározott TARIC elemek ismeretében, megállapíthatjuk, hogy mind a két elem együttesen biztosítja a termékek tarifális besorolását (azonosítását). Azt, hogy mit jelent a tarifális besorolás, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi Rendelet 20. cikk (6) bekezdése pontosan meghatározza.

Ennek megfelelően a tarifális besorolás végrehajtásának ki kell terjednie:

- a Kombinált Nomenklatúra alszámának meghatározására, továbbá
- minden olyan más Nomenklatúra alszámának meghatározására, amely teljesen vagy részben a Kombinált Nomenklatúrán alapul, vagy amely azt valamilyen alszámos bontással egészíti ki.

Ennek megfelelően a tarifális besorolás keretében - egy adott termék tekintetében - a KN szintű nyolc számjegyű vámtarifaszámon kívül, a TARIC alszámot, illetve bizonyos esetekben a közösségi vagy nemzeti TARIC kiegészítő kódot is fel kell tüntetni az egységes vámáru-nyilatkozat (EV) 33. rovatában, figyelembe véve az EV kitöltésére vonatkozó rendelkezéseket.

c) TARIC kiegészítő kódok:

A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi Rendelet 20. cikk (6) bekezdése alapján a kiegészítő kódok az áru tarifális besorolása részének kell tekinteni, vagyis a vámáru-nyilatkozaton (EV 33. rovat) fel kell tüntetni.

A TARIC kiegészítő kódok a Kombinált Nomenklatúra további bővítését jelentik, olyan közösségi intézkedések alkalmazása esetén, amelyek nincsenek, vagy nem teljesen vannak kódolva a vámtarifaszám 9. és 10. számjegyének szintjén.

Megkülönböztetünk közösségi és nemzeti TARIC kiegészítő kódokat.

d) Kereskedelempolitikai intézkedések:

A TARIC rendszer alkalmazásával kapcsolatosan, a leggyakrabban alkalmazott szakkifejezés, az intézkedés. Az intézkedés valamilyen áruforgalomhoz kötődő jogszabályi rendelkezés sajátos leképezése. A TARIC rendszerben megtalálható intézkedések jellegüket és alkalmazásukat tekintve eltérőek lehetnek.

Jellegük alapján megkülönböztetünk

- tarifális intézkedéseket, ami fizetési kötelezettséget keletkeztet, továbbá
- nem tarifális intézkedéseket, amelyek fizetési kötelezettséget nem határoznak meg.

Alkalmazásuk alapján megkülönböztetünk:

- közösségi (pl.: vámtétel alkalmazása), illetve
- nemzeti (pl.: ÁFA, jövedéki adókötelezettség) intézkedéseket.

Az intézkedések közös jellemzője, hogy az ügyfelek és a vámhatóság is lehívhatja azokat a TARIC rendszerből. Továbbá fontos kiemelni, hogy az egyes nemzeti intézkedések kizárólag a TARIC_WEB rendszerben érhetőek el az ügyfelek részére. A TARIC ezáltal az ügyfelek számára jogbiztonságot nyújt, továbbá a kereskedelmi forgalom előre tervezhető költség kalkulációját biztosítja, a vámhatóság számára pedig a vámigazgatási eljárás és a vámellenőrzés érdekében fontos.

e) Egyes áruosztályozási rendelkezések:

Egységes áruosztályozási gyakorlat biztosítása érdekében kerültek kialakításra a rendszerben, amelyek az áruosztályozáshoz kapcsolódó jogszabályi anyagok.

- Megjegyzések
- HR Magyarázat (HRM)
- KN Magyarázat (KNM)
- Áruosztályozási vélemények (ÁOV)
- Áruosztályozási rendeletek (ÁOR)
- Európai Bíróság (EB) ítéletei

f) Vámtételek:

A vámtételek formái és fajtái korábban a Kombinált Nómenklatúra általános szabályainak témakörében már ismertetésre kerültek. Tekintettel arra, hogy az egyes vámtételek a Kombinált Nómenklatúra szerkezeti részét képezik, ezért a TARIC rendszerbe integrálásra kerültek. A vámtételek az intézkedések részeként a Tarifa információ lekérdezés menüpontján keresztül hívhatóak le a TARIC-ból.